

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09257/2015-ERU

V Praze dne 21. října 2015

Č. j. 09257-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. KO-09257/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Porrr a.s.**, se sídlem Dubečská 3238/36, Praha 10 - Strašnice, PSČ 100 00, IČO: 43005560, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **Porrr, a.s.**, se sídlem Dubečská 3238/36, Praha 10 – Strašnice, PSČ: 100 00, IČO: 43005560 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl

- dne 3. června 2014 v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce při výstavbě kanalizační stoky A-1 v rámci realizace stavby „Čistá řeka Bečva, část B“, kdy při vytahování pažícího boxu z rýhy výkopu strojním mechanismem (bagrem) došlo k vytrhnutí části živičného krytu vozovky, který při pádu do rýhy výkopu poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE Dn 32, a
- dne 17. června 2014 v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemní práce při výstavbě nové okružní křižovatky v rámci realizace stavby „Silnice II/367: Kroměříž - Kotojedy“, kdy při odsouvání velkého betonového bloku strojním mechanismem (bagrem s hladkou lžící) došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 110,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29015.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám,

a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 29015.

Odůvodnění

Dne 25. července 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), dvě kontroly ve věci dodržování ust. § 68 energetického zákona, a to kontrolu vedenou pod sp. zn. 06956/2014-ERU v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 32, k němuž došlo dne 3. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376, a kontrolu vedenou pod sp. zn. 06959/2014-ERU v důsledku poškození středotlakého plynovodu PE Dn 110, k němuž došlo dne 17. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice.

V průběhu obou kontrol shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 15. dubna 2015 Protokol o kontrole č. K011015, č. j. 06956-6/2014-ERU a dne 17. dubna 2015 Protokol o kontrole č. K011115, č. j. 06959-4/2014-ERU. Účastník řízení neuplatnil vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokolech o kontrole žádné námítky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 06956/2014-ERU a v kontrolním spisu sp. zn. 06959/2014-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 14. října 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 09257-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

1. Dle protokolu o kontrole č. K011015 ze dne 15. dubna 2015

Při kontrole bylo zjištěno, že činnost, při které došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 32, účastník řízení prováděl jako vedoucí účastník sdružení Sdružení pro čistou řeku Bečvu na základě uzavřené smlouvy o dílo na provedení stavby „Čistá řeka Bečva II - B“ uzavřené dne 13. listopadu 2012 s objednatelem Sdružení obcí mikroregionu Vsetínsko. Účastník řízení byl v postavení zhotovitele stavby. Předmětem smlouvy bylo provedení výstavby rozsáhlé kanalizační infrastruktury.

Stavba byla dne 30. dubna 2007 řádně povolena rozhodnutím Městského úřadu Vsetín, odboru životního prostředí. Povolení stavby bylo rozhodnutím téhož orgánu prodlouženo dne 29. srpna 2011 a znovu dne 24. září 2013. Staveniště účastník řízení převzal Zápisem o předání a převzetí pracoviště dne 7. listopadu 2013 od správce stavby, jímž bylo sdružení CTP-Jančálek-Mott MacDonald. Při převzetí staveniště účastník řízení převzal zároveň také odpovědnost za správné vytyčení všech inženýrských sítí a vzal na vědomí nutnost jejich ochrany před poškozením.

Vyjádření k existenci plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby včetně informativního zákresu situace do mapových podkladů, a vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení vydal provozovatel distribuční soustavy pod zn. [REDAKCE] dne 24. července 2006. Jednou z podmínek vyjádření bylo provedení vytyčení plynárenského zařízení před zahájením stavební činnosti a rovněž povinnost učinit při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení taková opatření, aby nedošlo k jeho poškození nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. V souladu s podmínkami vyjádření nebudou do jednoho metru od každé strany vyznačené trasy plynárenského zařízení použity mechanizační prostředky a zemní práce budou prováděny ručním způsobem.

Před vlastním zahájením zemních prací byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. dubna 2014 vytyčena přesná poloha plynárenského zařízení v terénu a vyznačena barvou. Přílohou protokolu o vytyčení je i poučení ve formě Informace pro práce v ochranných a bezpečnostních pásmech plynárenských zařízení. Součástí tohoto poučení je opětovný požadavek provozovatele distribuční soustavy na to, aby veškeré práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení byly prováděny ručním způsobem.

Dne 3. června 2014 došlo v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 při provádění zemních prací při výstavbě kanalizační stoky A-1 v rámci realizace stavby „Čistá řeka Bečva, část B“ k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 32 pádem části vytrženého živičného krytu vozovky. Plynová přípojka byla dle sdělení účastníka řízení poškozena tím, že při vytahování pažícího boxu z rýhy výkopu strojním mechanismem (bagrem) došlo k vytrhnutí části živičného krytu vozovky, který spadl do rýhy výkopu přímo na obnaženou přípojku a takto ji prorazil.

Ze zápisu ze stavebního deníku ze dne 3. června 2014 a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] vyplývá, že vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle výše zmíněného Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] k úniku 54 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 5 minut. Došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení účastník řízení provozovateli distribuční soustavy uhradil dne 28. července 2014.

V rámci kontroly účastník řízení v přípisu ze dne 12. srpna 2014 uvedl, že k poškození přípojky došlo nešťastnou náhodou, kdy vytržený kus asfaltového krytu vozovky dopadl na ještě nezasypanou plynovodní přípojku. Přípojka nemohla být zasypána, neboť dosud nebyla převzata zástupcem provozovatele distribuční soustavy, který si převzetí přípojky před zasypáním vymínil v rámci svého Vyjádření k existenci plynárenských zařízení ze dne 24. června 2006.

Jak vyplývá ze spisového materiálu, stejný požadavek provozovatel distribuční soustavy uplatnil i v rámci Informace pro práce v ochranných a bezpečnostních pásmech plynárenských zařízení, která je součástí Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 7. dubna 2014.

2. Dle protokolu o kontrole č. K011115 ze dne 17. dubna 2015

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce účastník řízení prováděl na základě uzavřené smlouvy o dílo na provedení stavby „Silnice II/367: Kroměříž - Kotojedy“ uzavřené dne 5. března 2014 s objednatelem Ředitelství silnic Zlínského kraje, příspěvková organizace. Účastník řízení byl v postavení zhotovitele stavby. Předmětem smlouvy bylo provedení rekonstrukce silnice II/367 včetně zajištění všech souvisejících stavebně technických činností.

O umístění stavby rozhodl dne 24. července 2006 Městský úřad Kroměříž, stavební úřad. Staveniště účastník řízení převzal Zápisem o předání staveniště dne 1. dubna 2014 objednatele. Při převzetí staveniště účastník řízení převzal také povinnost dodržovat veškeré platné technické a právní předpisy týkající se bezpečnosti technických zařízení.

Písemný souhlas se stavbou vydal provozovatel distribuční soustavy v rámci projektové přípravy stavby pod zn. [REDAKCE] dne 23. ledna 2008 v rámci stanoviska k projektové dokumentaci stavby. Součástí stanoviska bylo i vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby a vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Doplnující souhlasné stanovisko k další části stavby bylo provozovatelem distribuční soustavy vydáno pod zn. [REDAKCE] dne 28. března 2014 objednateli. Jednou z podmínek obou stanovisek bylo provedení vytyčení plynárenského zařízení před zahájením stavební činnosti a rovněž povinnost učinit při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení taková opatření, aby nedošlo k jeho poškození nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. V souladu s podmínkami stanoviska nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí.

Před vlastním zahájením zemních prací byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 8. dubna 2014 vytyčena přesná poloha plynárenského zařízení v terénu a vyznačena barvou.

Pro zjištění přesného prostorového průběhu trasy vytyčeného plynárenského zařízení byly účastníkem řízení provedeny ručně kopané sondy. Provedení těchto sond bylo zkontrolováno zástupcem provozovatele distribuční soustavy, o čemž zástupce provozovatele distribuční soustavy dne 11. června 2014 učinil zápis do stavebního deníku na listu č. [REDAKCE].

Dne 17. června 2014 došlo v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice při provádění zemních prací při výstavbě nové okružní křižovatky v rámci realizace stavby „Silnice II/367: Kroměříž - Kotojedy“ k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 110. Středotlaký plynovod byl dle sdělení účastníka řízení poškozen tím, že při odsouvání velkého betonového bloku, který se nacházel nad poškozeným plynovodem, strojním mechanismem (bagrem s hladkou lžící) bylo porušeno koleno spojující dvě části plynovodu.

Ze zápisu ze stavebního deníku ze dne 17. června 2014 a Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] vyplývá, že vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle výše zmíněného Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení

č. [REDAKCE] k úniku 1636 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 55 minut. Nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení účastník řízení provozovateli distribuční soustavy uhradil dne 29. července 2014.

V rámci kontroly účastník řízení v přípisě ze dne 14. srpna 2014 uvedl, že k poškození plynovodu došlo po té, co byl ručně kopanými sondami v místě uložení plynovodu nalezen velký betonový blok. Ručně kopanými sondami bylo rovněž zjištěno, že plynovod nebyl označen ochrannou folií. Po zvážení souvisejících rizik se účastník řízení rozhodl odsunout nalezený betonový blok od plynovodu strojním mechanismem (bagem s hladkou lžící). Při odsouvání bloku bylo porušeno koleno spojující dvě části plynovodu. Dle názoru účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení došlo proto, že právě v místě, kde byl betonový blok odsouván, měl plynovod zvýšenou niveletu a v tomto důsledku nedostatečné krytí. Náhlé snížení krytí plynovodu nebylo možno zjistit ani po provedení ručně kopaných sond, neboť výšková změna uložení plynovodu byla náhlá a na malém úseku jeho trasy.

Skutečnost, že plynovod měl v místě události snížené krytí, potvrzuje i zápis zástupce provozovatele distribuční společnosti ze dne 17. června 2014 ve stavebním deníku na listu č. [REDAKCE] i jím pořizená fotodokumentace z odstraňování následků poškození pořizená téhož dne.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení dne 3. června 2014 v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 a dne 17. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice pomocí strojního mechanismu zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

V případě provádění zemních prací dne 3. června 2014 v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 bylo v příkazním řízení prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z předané dokumentace ke stavbě, ze Zápisu o předání a převzetí pracoviště, z Vyjádření k existenci plynárenských zařízení, včetně zákresu situace do mapových podkladů a vymezení podmínek pro práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení a z vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. V rámci příkazního řízení bylo přitom zjištěno, že účastník řízení neprováděl veškeré práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručně, neboť pažící box byl z rýhy výkopu, kde se nacházela středotlaká plynová přípojka PE Dn 32 vytahován strojním mechanismem (bagrem) a právě následkem této činnosti bylo plynárenské zařízení poškozeno. Účastník řízení tak nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Rovněž v případě provádění zemních prací dne 17. června 2014 v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice bylo v příkazním řízení prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z předané dokumentace ke stavbě, ze Zápisu o předání staveniště, ze Stanovisek k projektové dokumentaci, jejichž součástí bylo i vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby a vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, z vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu a z ručně kopaných sond, které prováděl sám účastník řízení. V rámci příkazního řízení bylo přitom opět zjištěno, že účastník řízení neprováděl veškeré práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení ručně, neboť po nalezení velkého betonového bloku ležícího nad středotlakým plynovodem PE Dn 110 byl betonový blok odsouván strojním mechanismem (bagrem s hladkou lžící) a právě následkem této činnosti bylo plynárenské zařízení poškozeno. Účastník řízení tak znovu nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

Tím, že účastník řízení prováděl dne 3. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 činnosti, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE Dn 32, postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 54 m³. Došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Rovněž tím, že účastník řízení prováděl dne 17. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení činnosti, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 110, postupoval v rozporu s dikcí ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Účastník řízení svým jednáním v tomto případě způsobil únik zemního plynu do ovzduší v množství 1636 m³. K přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi však nedošlo.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení u obou skutků svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a u obou skutků byly tak

naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení v obou případech naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v obou případech v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské distribuční soustavy, neboť v jednom případě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození středotlaké plynové přípojky PE Dn 32 a k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V druhém případě pak, opět aktivním jednáním účastníka řízení, došlo k poškození středotlakého plynovodu PE Dn 110, avšak k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům nedošlo. V obou posuzovaných případech došlo následkem aktivního jednání účastníka také k úniku plynu. Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona.

V případě poškození plynárenského zařízení při provádění zemních prací dne 3. června 2014 v obci Hovězí, lokalita u Válků, poblíž č. p. 376 účastník řízení uvedl a v řízení bylo prokázáno, že k poškození plynárenského zařízení nedošlo v důsledku přímého kontaktu strojního zařízení se zařízením plynárenským, ale pádem vytrhnuté části živičného krytu vozovky do rýhy výkopu při vytahování pažícího boxu z rýhy výkopu strojním mechanismem (bagrem). Nicméně dle názoru správního orgánu by se i této skutečnosti dalo větší obezřetností a opatrností spočívající například v dočasném zakrytí plynovodní přípojky před vlastním zahájením vytahování pažícího boxu, nebo v jinak řešeném technologickém postupu vytahování pažícího boxu, zabránit.

Účastník řízení rovněž uvedl, že přípojka nemohla být zasypána, neboť dosud nebyla převzata zástupcem provozovatele distribuční soustavy, který si převzetí přípojky před zasypáním vymínil v rámci svého Vyjádření k existenci plynárenských zařízení. Ani tato skutečnost účastníka řízení nevyvíňuje z deliktního jednání. To, že si provozovatel takovou podmínku stanovil, neznamenalo přece pro účastníka řízení kategorický zákaz přípojku dočasně vhodným způsobem zabezpečit proti možnému poškození a po ukončení své činnosti přípojku opětovně odkryt.

Zákaz poškození plynárenského zařízení jakoukoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věta druhá se vztahuje na veškerá plynárenská zařízení bez výjimky a to bez ohledu na požadavky provozovatele distribuční soustavy na způsob a formu předání a převzetí souběhů a křížení plynárenských zařízení s jinými stavbami i bez ohledu na případné zvýšené organizační a materiální potřeby, které mohou být těmito požadavky u třetích stran vyvolány.

V případě poškození plynárenského zařízení při provádění zemních prací dne 17. června 2014 v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice bylo v řízení prokázáno, že k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku přímého kontaktu strojního zařízení se zařízením plynárenským. To samo osobě dle názoru správního orgánu svědčí o tom, že účastník řízení v tomto případě s maximální obezřetností a opatrností nepostupoval

a veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, nevynaložil.

Účastník řízení sice uvedl, že k poškození plynovodu došlo po té, co byl ručně kopanými sondami v místě uložení plynovodu nalezen velký betonový blok. Po zvážení souvisejících rizik se účastník řízení rozhodl odsunout nalezený betonový blok od plynovodu strojním mechanismem (bagrem s hladkou lžící). Při odsouvání bloku bylo porušeno koleno spojující dvě části plynovodu. Dle názoru účastníka řízení k poškození plynárenského zařízení došlo proto, že právě v místě, kde byl betonový blok odsouván, měl plynovod zvýšenou niveletu a v tomto důsledku nedostatečné krytí. Náhlé snížení krytí plynovodu nebylo možno zjistit ani po provedení ručně kopaných sond, neboť výšková změna uložení plynovodu byla náhlá a na malém úseku jeho trasy. Ručně kopanými sondami bylo rovněž zjištěno, že plynovod nebyl označen ochrannou folií.

Ani tyto skutečnosti účastníka řízení nevyvíňují z deliktního jednání. Účastník řízení mohl například zemní práce přerušit a vyzvat provozovatele distribuční soustavy k řešení zjištěné situace. Nemusel tak rizika spojená s prováděním činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení způsobem, který byl v rozporu s podmínkami stanovenými provozovatelem distribuční soustavy, sám podstupovat. Zákaz poškození plynárenského zařízení jakoukoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 věta druhá se vztahuje na veškerá plynárenská zařízení bez výjimky a to bez ohledu na způsob stavebně technického provedení jejich uložení a jejich vybavení ochrannými prvky.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil dvou správních deliktů, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje za souběh správních deliktů, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty.

Pro zodpovězení hmotněprávní otázky, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, nedává energetický zákon žádnou odpověď a není tedy zřejmé, podle které z rovnorodých právních zásad zákonodárce zamýšlel postupovat, zda podle zásady kumulativní, asperační nebo absorpční. Lze však lehce dovodit, že uložení pokuty za každý skutek izolovaně posuzovaný by mohlo vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by bylo možno jednomu účastníkovi řízení uložit desítky pokut o celkové výši v řádu set milionů; takovou možnost považuje Úřad za odporující smyslu a účelu zákona. Mlčení zákonodárce o tom, jak právně posoudit souběh deliktů, tedy v žádném případě nelze řešit ve prospěch zásady sčítací, která je jen jednou z rovnocenných právních zásad, užívaných právními řády pro řešení takových případů. Pro její upřednostnění není žádný faktický ani právní důvod.

Jestliže zákon vůbec určitou otázku neřeší a nebylo by proto možno spravedlivě rozhodnout, je nutno obrátit se k obsahově nejbližším právním předpisům, které tyto otázky zodpovídají (*per analogiam legis*) a není-li ani jich, užít analogie práva, tedy obecných právních principů (postup *per analogiam iuris*). Jiný postup v právním státě, který musí vycházet z principu jednotného právního řádu, možný není, i když je samozřejmé,

že pozitivněprávní zákonná úprava by byla nanejvýš žádoucí a užití analogie v oblasti správního trestání je vůbec možné jen omezeně, a to vždy jen ve prospěch delikventa.

V tomto případě je tedy nutné i pro případy reálné konkurence správních deliktů analogicky aplikovat ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční.

Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Ve svých důsledcích to znamená, že správní orgán v uvedeném případě vysloví vinu za všechny sbíhající se delikty, ale sankci (pokutu) uloží ve výměře ustanovení vztahujícího se na ten ze sbíhajících se deliktů, který je nejpřísněji postižitelný, a pokud je u sbíhajících se správních deliktů stanovena sankce shodná, uloží jedinou sankci ve výměře podle nejzávažnějšího z nich.

Správní orgán v řízení prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání dvou správních deliktů, a to správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Jako závažnější přitom správní orgán vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 17. června 2014 v lokalitě Kotojedy, křižovatka směr Těšnovice, neboť v tomto případě došlo k poškození plynárenského zařízení přímým působením strojního mechanismu. Také dimenze poškozeného plynárenského zařízení a to, že se jednalo o plynovod a nikoliv přípojku svědčí o větší významnosti poškozeného zařízení, i když v důsledku tohoto jednání účastníka řízení nebyla přerušena dodávka zemního plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Skutek ze dne 3. června 2014 v obci Hovězí, lokalita u Válek, poblíž č. p. 376 správní orgán nepovažuje za závažnější správní delikt, ač zde jednáním účastníka řízení došlo při poškození plynárenského zařízení k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Jednáním účastníka řízení v tomto případě však byla poškozena pouze jedna plynovodní přípojka k odběrnému místu kategorie domácnost a k události došlo v letním období. Poškozeno tak bylo plynárenské zařízení menšího významu.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby i stavbě samé a rovněž si vyžádal vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Pro zjištění přesného prostorového průběhu trasy vytyčeného plynárenského zařízení účastníkem řízení prováděl ručně kopané sondy. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu snižuje. To, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v rozporu s podmínkami stanovenými provozovatelem distribuční soustavy prostřednictvím strojních mechanismů, správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Skutečnost, že v místě, kde k události došlo, nebylo poškozené plynárenské zařízení uloženo v souladu se stavebně technickými požadavky a plynovod měl nedostatečné krytí, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a přerušení dodávky zákazníkům) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě významné a závažnost spáchaného správního deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit jako vyšší. Účastník řízení poškodil středotlaký plynovod Dn 110 a množství uniklého plynu činilo 1636 m³. Tyto skutečnosti svědčí o vyšším významu poškozeného plynárenského zařízení a správní orgán ji jako přitěžující okolnost. Nedošlo však k přerušení dodávky žádnému konečnému zákazníkovi, což lze považovat za okolnost polehčující. To, že vlastní únik trval 55 minut, nemohl účastník řízení ovlivnit, neboť tato doba byla závislá na dojezdovém čase servisních pracovníků zajišťujících pohotovostní službu provozovatele distribuční soustavy.

Za polehčující okolnost je správním orgánem považováno to, že účastník řízení o poškození neprodleně vyrozuměl správce zařízení distribuční soustavy, který zajistil jeho opravu. Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je třeba vyhodnotit též úhradu požadovaných nákladů provozovateli distribuční soustavy.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokiem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení